

GEORG RUDOLF WOLTER KYMMEL

Aflevering 44 van de historische reeks over Coevorden.

Huib D. Minderhoud

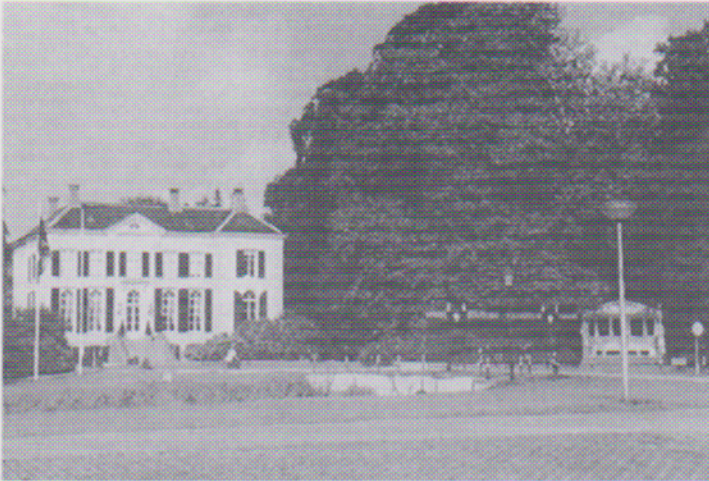
Stadhouder Willem V, in Den Haag voortdurend vernederd door de Hollandse patriotten, besluit uit te wijken naar Nijmegen. Hier wordt hij nog als stadhouder gerespecteerd. Zijn vrouw, prinses Wilhelmina, is echter uit ander hout gesneden. Moet zij als Pruisische koningsdochter dulden, dat het stadhouderlijk hof wijkt voor een stelletje raddraaiers? Dat nooit! Als zij haar weifelhoedige echtgenoot niet tot terugkeer kan bewegen, gaat ze zelf op weg naar Den Haag. Op 28 juni 1787 rijdt haar karos met klein gevolg Nijmegen uit. De rit gaat over Tiel, Leerdam en Schoonhoven in de richting van Gouda. Kort bij laatstgenoemde plaats, bij Goejanverwellesluis, wordt de kleine stoet door een patriots exercitiegenootschap tegengehouden. Prinses Wilhelmina mag niet verder.

Woedend keert ze terug en nog steeds woedend schrijft ze vanuit Nijmegen een brief naar haar broer, de koning van Pruisen. Deze reageert na enkele maanden op typisch Pruisische wijze. Een leger van twintigduizend man valt op 13 september 1787 ons land binnen. Duizenden patriotten vluchten, de exercitiegenootschappen worden ontbonden en overal gaan aanhangers van de prins de bestuursposten bezetten. Willem V keert terug naar Den Haag en het lijkt er op, dat het oude regentendom het weer volledig voor 't zeggen heeft.

In Coevorden verandert er niets. In de magistraat hebben geen patriotten zitting, secretaris Harmen Slingenberg houdt zich rustig en er hoeft niemand ontwapend te worden. In Dalen ligt dat anders. Daar leveren de patriotse vrijwilligers onder het toezien van de schulte hun wapentuig in. Georg Rudolf Wolter Kymmel hangt de huik nu volledig naar de wind. Hij is voortaan een trouw aanhanger van de Oranje-stadhouder. Zo trouw, dat de aanvoerder van de Drentse patriotten, Carel de Vos van Steenwijk, hem later in een officieel rapport een "grote

Prinses Wilhelmina met hofdame
tegengehouden bij Goejanverwellesluis.

Huize het Laar bij Ommen, waar Derk van der Wijck tot 1795 verbleef.

Orange-schreeuwer" zal noemen. Kymmel komt nu ook steeds meer in de gunst van het landschapsbestuur.

Als hij opdracht krijgt een rapport samen te stellen over het gedrag van belangrijke patriotten, schrijft hij over Derk van der Wijck van De Klencke, dat deze gezegd heeft "de Heere Prince Erfstadhouder een schurk" te vinden. Naar aanleiding hiervan wordt Van der Wijck verboden ooit nog zitting te nemen in de Landdag (het provinciebestuur) of in de Etstoel (het hoogste Drentse rechtcollege). Later wordt hij zelfs verbannen uit Drenthe, waarna hij tot 1795 op de havezate bij Ommen woont.

Omstreeks 1790 ontstaan er moeilijkheden tussen het Coevorder Toewagengilde en de Bentheimer voerlieden. De Coevordenaren eisen het totale vervoer vanaf hun stad verder het Nederlands gebied in, voor zichzelf op. De Bentheimers worden voor de keus gesteld. Of hun vracht overdragen of een vergoeding van drie gulden en zes stuivers betalen. Ze willen geen van beide en dienen een klacht in bij het landschapsbestuur, dat hen in het gelijk stelt. Maar nu beginnen de Coevordenaren hen zo veel mogelijk dwars te zitten.

De ruzies lopen zo hoog op, dat woedende Bentheimer voerlieden in 1792 de Coevorder burgemeester Muller, op bezoek in Esschen-

brügge, gevangen nemen. Ze sluiten hem op in Emlichheim. Schulte Kymmel, door de drost van het gebeurde in kennis gesteld, neemt geen halve maatregelen. Hij laat vijf Bentheimers oppakken "alsmede vier paarden en twee wagens" en oppert ze maar op dezelfde manier te behandelen als de burgemeester in Emlichheim. Dat zal dus niet al te best geweest zijn!

De drost zeer onder de indruk van dit oog om oog optreden, laat Kymmel de zaak nu verder bespreken met de Bentheimer autoriteiten. Er komt een uitwisseling van gevangenen tot stand en op 13 augustus 1792 is burgemeester Muller weer vrij man. Triomf voor Georg Rudolf Wolter Kymmel! En zijn houding en optreden worden nu eindelijk ook beloond.

Als Roelof Haasken, de oude schulte van Coevorden en Schoonebeek overlijdt, krijgt hij ook nog deze schultambten onder zijn beheer. Zo wordt hij toch nog een belangrijk man!

Het Kymmellshuis in Dalen, afgebroken in 1910.

Achterkant omslag: Deelnemerslijst winkeliers zegel-verkoopactie uit Coevorder Courant, mei 1952.